

REPORTAGE VUGHTS BEDRIJF SPEELT IN DE CHAMPIONS LEAGUE VAN HET RESTAUREREN

‘Als het apart en moeilijk wordt, komen wij in beeld’

Nu het Nationaal Monument op De Dam, straks de Tweede Kamer. Restauratiebedrijf Nico de Bont uit Vught rolt van de ene prestigieuze klus in de andere.

Maarten van Helvoirt
Amsterdam

Als het apart en moeilijk wordt, komen wij in beeld.” Toon Weijters slaat de spijker op de kop, om in bouwvakkerstermen te blijven. Als hoofdvoerder staat de Nieuwkuijkenaar bovenop het Nationaal Monument op de Dam. Bovenop? Ja, bovenop. Want deze maandagmiddag is het Vughtse restauratiebedrijf Nico de Bont, waar hij al 42 jaar werkt, begonnen met de demontage van de karakteristieke roomwitte pyloon in hartje Amsterdam.

„Mijn vorige klus was de Dom in Utrecht. En als wij hier in Amsterdam klaar zijn, ga ik waarschijnlijk naar het Tweede Kamergebouw in Den Haag.” Om maar aan te geven over welke categorie bouwwerken we praten. In vijftig jaar tijd is het Vughtse bedrijf uitgegroeid tot een van de grootste herstellende van historisch erfgoed.

In ‘thuisstad’ Den Bosch hebben ze ook zowat elk bouwwerk dat ertoe doet onder handen genomen. Van de Brabanthallen tot de Moerputtenbrug. „De Sint Jan heb ik ook gedaan”, zegt Weijters nuchter.

Topje van iconisch oorlogsmonument getild

Tot en met december zit hij dus op en aan het Nationaal Monument. Het is de plek waar koning Willem-Alex-

ander elk jaar op de avond van de Nationale Dodenherdenking zijn ernstigste blik opzet. Het is de plek die je als eerste ziet als je vanaf de Bijenkorf de Dam oploopt. En de plek waar dag in dag uit toeristen gewoon even gaan zitten uitrusten. Maar over een week of drie is dit een lege plek. Blok voor blok, 378 stuks in totaal, brengen de Vughtenaren het Monument voor restauratie naar een steenhouwer in de Achterhoek. Om het daarna weer op te bouwen.

Met een takel tillen drie Brabantse bouwvakkers het topje van het iconische oorlogsmonument. Negenhonderd kilogram schoon aan de haak hebben ze in hun handen. Maar wat er dan in een holte onder de steen tevoorschijn komt... Is het een fles champagne? Daar lijkt het wel op in eerste instantie.

Dat er een tijds capsule en nog een koker met een briefje verstopt zat onder de kap wist werkvoorbereider

Feiko Wierda wel. „Maar die fles niet.” Het blijkt Engels badschuim te zijn. Die ligt er sinds 1998, de laatste keer dat het Nationaal Monument ontmanteld werd. De 22 meter hoge pyloon is van beton met aan de buitenkant travertijn, een marmerachtige, poreuze kalksteen uit Toscane.

Colosseum is ook van travertijn gemaakt

„Er is veel discussie geweest of de buitenkant niet met een sterkere steensoort bekleed moet worden”, weet Wierda, „maar hé, het Colosseum in Rome is ook van travertijn gemaakt en dat staat er al bijna tweeduizend jaar, en dit monument is van 1956. Dus ga niet zeggen dat dit materiaal niet geschikt is. Erosie is ook niet het grootste probleem, al helpt het niet mee dat mensen erop gaan zitten en er ketchup of mayonaise op knoeien. Dat trekt in de steen.”

Wij willen het nu zo goed in elkaar zetten dat-ie zeker 25 jaar mee kan

– Feiko Wierda
– werkvoorbereider

▼ **Het Nationaal Monument op de Dam staat ingepakt in de steigers.** FOTO: KOEN VAN WEELE/ANP

Maar het probleem zit aan de binnenkant van het Nationaal Monument. Wierda: „Daar zit het niet goed verankerd en dat zorgt voor scheurvorming. Wij willen hem nu zo goed in elkaar zetten - met de inzichten en technieken van nu - dat-ie zeker 25 jaar mee kan. Als het klaar is en niemand ziet er wat van, dan is voor mij een restauratieklus geslaagd. Op technisch gebied is dit een uitdagende klus, want het bouwwerk zit vernuftig in elkaar.”

Wierda stapte afgelopen februari over van een ander restauratiebedrijf, dat vooral in Haarlem werkte, naar de Amsterdamse tak van Nico de Bont. Om in de Champions League van zijn vakgebied te spelen. „Dat kun je zo wel stellen ja. Aan de ene kant is het gewoon m'n werk, maar De Bont hoort wel tot de vijf grootste restauratiebedrijven van Nederland. En het zijn iconische bouwwerken waar ik nu aan mag werken.”

